

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postus azétkül:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. pötös sor egyszer . . . 6 k. | Bőlvégűj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Sviltár sora . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A kétéves katonai szolgálat.

Arad, augusztus 22.

A napi események magaslatán ez alkalommal ismét Németország áll, tulajdonképpen Vilmos német császár, ki általános meglepetésre ismét olyan kijelentést tett a legutóbbi, csütörtöki katonaiszemle alkalmával a köréje gyűlt főrangú tisztek előtt, mely alaposan leforrázta mindazok reményeit, kik Németország kezdeményezéséből európaszerte a katonáskodás mármár elviselhetetlen nyügén könnyítést vártak.

Maga a birodalmi kancellár, Caprivi, több ízben határozottan a kétévi katonáskodás behozatalát helyezte kilátásba; ily irányban lettek volna az új katonai és adóreform-javaslatok a parlament elé tetjesztendők, s ime, mint már oly sokszor, most is egészen időnkivül s amugy ötletszerűen alig megmásítható bevégzett ténny teremtett a fiatal és szeleskedő császár beszédessége.

Mindamellettszalatköznek az, ki a kétéves katonai szolgálatot a hároméves-sel szemben valami lényeges haladásnak tartaná a militarizmusból való kibontakozás tekintetében s közeledésnek a néphadsereg eszméje megvalósításához.

Először is a kétéves katonáskodás feltételezné azt, hogy minden alkalmas hadköteles szükségképen a rendes létszámba besoroztassék. Ez által eselnék a póttartalékosok jelentékeny állománya, mert az új rend értelmében ezek is a 6 vagy 8 het helyett teljes két évet szolgálnának, a mi a tényleges szolgálatban levő katonai létszámot oly magasra emelné, hogy az ismét tetemes fokozásával járna a hadi budgetnek s megfelelőleg az adózó nép terheinek. E szempontból tekintve a dolgot, az egyesek

szolgálati idejét illetőleg is legfeljebb igazságosabbá válnék a szolgálati tartam, a mennyiben egyaránt osztatnék fel az összes hadképes katonakötelezettek, holott most a rendes létszámba sorozottak 3 évig, a póttartalékosok pedig csak néhány hétig katonáskodnak; de áztatánosságban több tényleges szolgálati idő esnék egyre-egyre, mint most.

Nyilvánvaló tehát, hogy azok előtt, kik e mozgalmat a militarizmus terheinek enyhítése szempontjából tekintik, körülbelül nagyon mindegy, hogy a három-, vagy kétéves szolgálati idő állandósítása fog-e a katonáskodásoknál behozatni?

Sokkal nagyobb fontossága van azonban a Vilmos császár nyilatkozatával teremtett helyzetnek politikai szempontból. A császár határozott állásfoglalása által ismét egy újabb kérdés került napirendre, mely Németországban a pártokat és irányadó köröket egymással szembe állítja, s esetleg válságokra vezet.

Igy már a németországi napisajtó legszámottevőbb orgánjai is komolyan foglalkoznak azon kérdéssel, vajjon a császár határozott akaratnyilvánulását Caprivi birodalmi kancellár mint katona fogja-e tudomásul venni, mely legfőbb hadurától ered, s melynek engedelmessékedni tartozik, vagy pedig mint kormányelnök fogja-e levonni a konzekvenciáját egy oly ferde helyzetnek, melybe a miniszter jó, kinek nézetei a fejedelme politikájával ellentétbe kerültek?

Valóban Németországnak — bármilyen hatalmas és bármily szilárd képét nyújtja is egy rendezett belviszonyokkal bíró államnak — nincsen szüksége a feszült és

fenyegető nemzetközi viszonyok között belső válságokra vezethető kérdések alakulására, mert hogy ott sem minden arany a mi fénylik, azt a legujabban kitört és folyton tartó Bismarck-láz eléggé igazolja.

Belföld.

Az aranyérték.

A valuta-szabályozás az osztrák-magyar banknál találta az első gyakorlati alkalmazást. Eltekintve a folyvást kedvezően folyó aranyvásárlásoktól, a bank az érckészlet összeállításában és értéke feltüntetésében is számot ad már a korona-értéknek. Míg a bank kimutatása élén eddigelé az ezüst szerepelt, most az arany foglalja el az első helyet. Ehhez sorakoznak az aranyban fizetendő váltók, melyek 30 millió forintnyi maximális összeg erejéig vehetők fel az ércfedezetbe. Az ezüstöt csak a harmadik helyen találjuk és pedig osupán kurráns-ezüstpénz alakjában, minthogy nemcsak hogy ezüstrudakkal nem bir, hanem kötelezte is magát a valuta-szabályozás alkalmából, hogy a két kormány beleegyezése nélkül nem fog élni ezen az alapszabályszerű jogával, mikép ezüstrudakat vásároljon.

Új táblai elnök.

A budapesti királyi tábla elnökévé Czorda Bódog igazságügyminiszteriumi államtitkár és helyébe államtitkárrá ugyancsak az igazságügyminiszteriumban Erdélyi Sándor, a győri királyi tábla elnöke neveztetett ki. E kinevezések, miután ő Felsége által helybenhagyattak, a hivatalos lap által már legközelebb közzé fognak tétetni.

Világpolitika.

— augusztus 22.

Ausztriában a sajtó még mindig Praxak miniszter visszalépésével foglalkozik. A kon-

TARCA.

— Augusztus 23. —

Borszéken.

— 1892. augusztus 20. —

Balzsamos lég, virágillat,
Mindenütt madár dalolgat.
Büvös-bajos panoráma . . .
Fáradt lelkek mennyországa.

Fenyves erdő, bársony pázsit,
Ott madár dall', itt virág nyit.
Csend, nyugalom, szelid béke — — —
Rég' vágyott már szívem érte!

S mégis olyan komor vagyok . . .
Szenvedésem igen nagyok!
Fáradt lelkem messze szárnyal
Nem hat már reá madárdal!

Oh! itt e szép édenkertlen
Mért nem lehet megpihennem?
Oda van szívem nyugalma,
Barna kis lány elrabolta!

Nagy Sándor.

A szezon morte divatja.

— Csevegés hölgyek számára. —

„Szezon morte.” Ez jelenleg a motto, ezt emlegetik ekéseredetten divatárusaink, ezt hangoztatják mindazok, a kik szeretik a változatosságot s már türelmetlenül várják, mi szépet és újat eszelt ki számukra meglepetéssül az a szeniális, találékony „divat”. Ezt ismétlegit sóhajtvá azok a hölgyek, a kik fürdői séjours-jokat befejezven visszatértek a városba (vagy távol sem voltak) és végül a „szezon morte”-val vágom ki én is magamat, ki a divatról szeretnék írni és nem lehet, mert nincs miről.

De hát én istenem, lehetséges-e az, hogy a divat, mely folyton ront, bont, újit, változtat, cserben hagyja s hogy témája ki lenne merítve? Korántsem, hölgyeim; mert annyi szépet, izléseset és újat teremtett eddig is, hogy ezekről mindig lehetne írni.

A divat mindenre kiterjeszti figyelmét, a mi csak egy elegáns hölgy budoárjában vagy gardes-robésjában feltalálható. Például, hogy a virágokon kezdjük, ezek nélkül egy budoár valóban nem is képzelhető. Hiába ékitik a legdrágább szövetek draperiái, a legkiválóbb művészek festményei, szobrocskái s az a sok apró csecse-becse, mert mi sem kölcsönözhet

oly bájt egy budoárnak, mint a virág. Igen ám, de a virág is alá van vetve a divat hatalmának; így pl. jelenleg a nyíló virágok játszák a főszerepet és pedig többnyire mindig egy fajta és egy szín. Az elegáncia netovábbját persze az orchideák képezik; szóval a virágokban való fényűzésnél éppen oly versenyés van, mint a toálettek pompájának kifejtésénél, s a hölgyek annyira mennek a virág, t. i. valamely általuk választott virág iránti ragaszkodásban, hogy osupán csak ennek az egy virágnak az illatát használják, sőt monogram helyett a virágot himeztetik zsebkendőikbe.

A zsebkendők ma már oly kicsinyek, hogy kendővek alig nevezhetők, a „zseb” jelzöt pedig nem igen lehet rájuk alkalmazni, mert jelenleg zsebkendőt zsebben hordani „shoking” s a ki ezeket az apró szokásokat tudja, óvakodni fog ellenük vétetni. Ezek a kis graciós csipke-fantáziák többnyire a derék, vagy öv alatt, vagy a jaquette valamely zsebében hordandók. A monogramok ma már nem divatosak, mert helyettük többnyire a keresztnév sajátkezű irásának hü másolatát alkalmazták.

Talán semmi által sem áruljuk el annyira jó vagy rossz ízlésünket, mint illatszert

zervativ csehek azt állítják, hogy pártjuk a korona tanácsában már csak két taggal van képviselve és határozott oppozícióval fenyegetik T a a f f e t, ha a németek iránt még több előzékenységet tanusítana. Az ifju-csehek még ingerültebbek, habár a volt miniszter sem tartozik pártjukhoz és a lengyelek sem látszanak különösen elragadtatva lenni a viszonyok fejlődésével.

A csehek gyakorlatilag is dokumentálják, hogy őszintén gyűlölik a németiséget. Ott az iglauri eset. Revolverrel támadták meg békes kirándulókat, mert — németül beszéltek.

De nemcsak cseh, hanem bolgár malcontesek is vannak Ausztriában, kik F e r d i n á n d bolgár fejedelem ellen merénylet terveztek, melyet talán csak a fejedelem váratlan elutazása hiúsított meg. E bolgár összeesküvők, kik előbb Bukarestben tartózkodtak és onnan igyekeztek hazájuk nyugalalmát zavarni, most állítólag elárasztják a bécsi szállodákat. A bécsi rendőrség és orosz-osztrák-magyar diplomáciai viszony megzavarásának veszélyeztetése nélkül kiutasíthatná e veszedelmes elemeket osztrák területről.

Az orosz „nem hivatalos“ diplomácia régóta szenvedett nagyobb kudarcot annál, melyet a szultán szerzett Oroszországnak azáltal, hogy kihallgatáson fogadta S t a m b u l o w bolgár miniszterelnököt. Ez volt a mult hét legnevezetesebb politikai eseménye.

Kétségtelen, hogy Oroszországban nagy lehet az elkeseredés a szultán e váratlan és meglepő lépése miatt. Az orosz kormány talán panasz-jegyzéket intéz ez ügyben, vagy talán az ismeretes agitátorok újabb pucst éppen gyilkossági merénylet kísérlenek meg, de e jegyzék alkalmasint hozzá fog csatoltatni Oroszországnak többi Bulgáriára vonatkozó irataihoz és összeesküvők és merénylők ellen a bolgár államférfiak bizonyára kellően védekeznek.

Mit fog tehát Oroszország tenni? Fegyverre appellál. Ez Oroszországra nézve a hármasszövetség miatt épp oly lehetetlen ma, mint volt előbb, jóllehet Angolországban a S a l i s b u r y-kabinet megbukott és a liberális kabinet élén az orosz érzelmű G l a d s t o n e áll.

megválasztásánál, melynél az illető hölgy ugyanszólván műveltségi fokáról és izléséről ad bizonyosságot. Egy elegáns hölgy sohasem fog tulerős vagy többféle illatszert használni, nem említve az olcsó, közönséges parfümöt, a melyek csak a levegőt rongják. Tehát éppen úgy, mint virágot, épp úgy csupán egy parfümöt használjunk és ez legyen a sachéának és egyéb hasonló apróságoknak az illata is. Parfümöt folyton változtatni nem lehet.

Az a szeszélyes és indiszkrét divat még a legrejtettebb helyekre is belopódzik; még az íróasztalban is ő uralkodik. Ő határozza meg, hogy mily levélpapír és mily „carte de correspondenc“ használandó szezon szerint. A meghívók p. o. Párisban ma már nem nyomtatványok többé, hanem kis képekből állanak. Így pl. ha dinerre szól a meghívás, a kép egy terített asztal ábrázol, melyet diszesen öltözött alakok vesznek körül; ha valamely gardenpartiera vagy fete champetre szól a meghívó, ugy a kártyák annak megfelelő képekkel vannak ellátva és így tovább. A levélpapír sarka szintén csak a kézírás, illetve a kereszt-név saját kézírata másolatát mutatja, mert monogrammot és czimert elegáns nő már nem alkalmaz ily czélra. A szüre nézve igen divatos a sárga, továbbá a rózsaszín, melynek bel-seje szürke, vagy halaványzöld; a kuvert keskeny és hosszú alakú, mint régen volt.

Sok ily apróságot tudnék még írni, ha nem félnék attól, hogy talán unalmassá válnak soraim. Fájdalom, már az ősz küszöbén, tehát az új divat kezdetén állunk. G . . . y M . . . t.

R o s e b e r r y, az új angol külügyminiszter a békepolitika hive és Oroszország azon netaláni kísérletét, hogy a keleti kérdést napirendre tűzze, bizonyára nem fogja támogatni. Hogy ily kísérlet szándéka Oroszországban megvan, azt tudja az egész világ, de remélhető, hogy a szándéktól a végrehajtásig még sok év választ el.

Külföld.

Válság Németországban.

A berlini lapok Vilmos császárnak a két évi szolgálati időre vonatkozólag tett nyilatkozatával foglalkoznak. A Voss. Ztg. ugy vélekedik, hogy a császár nyilatkozatai megrendítették Caprivi állását, mert Caprivi volt a két évi szolgálati időnek legbuzgóbb harczosa. Ezzel kapcsolatba hozzák azt, hogy a császár hosszabb kihallgatáson fogadta Caprivi, nyomban utána pedig a hadügyminisztert.

Vilmos császárnak a két évi szolgálati időről tett nyilatkozatát az összes lapok megerősítik. A belügyi helyzet ezáltal nagyon komolylyá vált s kíváncsian várják, vajjon Caprivi mint tábornok aláveti-e magát a császár elhatározásának, vagy pedig mint felelős birodalmi kanczellár vissza fog-e lépni, miután ő eddig a két évi szolgálati idő mellett kardoskodott. Azonban a parlamentben egészen új helyzet fog támadni, mert itt azt a javaslatot fogják elfogadni, mely elveti a két évi szolgálati időt.

Már régóta tudvalevő, hogy a katonai javaslatok feletti döntés azért késétt oly sokáig, mert a császár ellenzi a két évi szolgálati időt, daczára annak, hogy Caprivi, a hadügyminiszter, a vezérkari főnök, W a l d e r s e e és más magas állású katonatisztek a rövidebb szolgálati időt ajánlották, hogy az új katonai javaslatok ezen az alapon nyugodtak. A császár nyilatkozata után már most bizonyos, hogy immár döntött a katonai javaslatok fölött s elvetette azokat. Az összes lapok azt hiszik, hogy a birodalmi gyűlés elé sem katonai javaslatokat, sem az új hadügyi szervezet költségeinek fedezésére szolgáló új adóterveket nem fognak terjeszteni. A lapok ennél fogva k a n c z e l l á r i v á l s á g o t is valószínűnek tartanak, ám bár Caprivi sohasem feglalt nyíltan a kétévi szolgálati idő mellett állást.

Tanügy.

Az iskolaszék ülése.

Arad szab. kir. város községi iskolaszéke f. évi augusztus hó 25-én, azaz csütörtökön délután 5 órakor, a városház emeleti kis termében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghívattak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Jelentés, az ujonnan felállítandó osztályok részére szükséges iskolai butorzat elkészítése iránt magtartott árlejtés eredményéről.
2. A siketnéma iskola igazgatóságának kérelme, ezen iskolának a szükséges taneszközökkel való felszerelése iránt.
3. F i s c h e r Lőrincz iskolaszéki szolga kérelme, évi fizetésének emelése tárgyában.
4. R o b o z József siketnéma iskolai igazgató kérelme, melyben maga ellen a fegyelmi vizsgálatnak folyamatba tetelét kéri.
5. A mult év folyamán egy próba évre meghívott segédtanítók és segédtanítónőknek állásaikra való megválasztása, illetve véglegesítése.
6. Az ujonnan rendszeresített három segédtanítói, egy kisegítő tanítói és egy óvónői állásnak, illetve előléptetés folytán egy segéd- és három kisegítő tanítói állásnak meghívás útján egy próba-évre való betöltése.
7. Előterjesztés, az elemi iskolaküál két igazgató-tanítói állás betöltése és ennek következtén a tanítóknak mikénti beosztása tárgyában.

8. Az iskolaszék 1893-ik évre szóló költség-előirányzatának előterjesztése és letárgyalása. Aradon, 1892. évi augusztus hó 22-én.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

Iskolai tudósítás.

Az aradi kir. főgimnáziumban a felvételi vizsgálatok folyó hó 29-én (délután 3 órakor) tartatnak meg, a javító vizsgálatok pedig folyó hó 30. és 31-én (dél-előtt 8 órakor). A rendes és magántanulók felvétele szeptember hó első három napján délelőtt 9—12, délután 3—5-ig történik az igazgatósági irodában. — A III. osztályba 60-nál több tanuló nem vétetik fel. Azért felkérhetnek a helyben lakó t. szülők, hogy a III. osztályba adandó fiaikat a beiratás első napján irassák be. Együttal figyelmeztetnek a t. szülők, hogy a nm. miniszterium 35,301. számú rendeletével a gimnáziumi felvételi díjt 3 forintról 4 forintra emelte és e szerint a beiratás alkalmával fizetendő díjak összege 6 frt 70 kr. — Az V. osztályba belépő tanulóktól iránybevallás követeltetik. Az irányválasztás a beiratás-kor a szülők illetőleg gyámok által teendő szóbeli, távollétük esetén általuk kiállítandó írásbeli nyilatkozat útján történik.

A görög nyelvi tanfolyamból a pótló tanfolyamra és viszont a tanév első hónapjában az igazgató engedélyével, a második hó végéig igazgatói, ezentul pedig miniszteri engedéllyel léphetni át. A pótló tanfolyamot végző tanulók, ha a papi pályát választják, csak theologiai fakultásra nem mehetnek, de szemináriumokba vagy más hittudományi iskolákba minden pótvizsgálat nélkül beléphetnek. Vidéki szülők fiaik elhelyezése ügyében információt kaphatnak az igazgatóságnál.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 763.3 mm. délután 2 órakor 761.6 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor (+24.0, délután 2 órakor +33.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 2. délután 2 órakor D. 3. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

Augusztus 23.

Száraz.
Meleg.

H I R E K.

Augusztus 23. Kedd. Róm. kath. naptár: Beniti Fülöp. — Protestáns naptár: Farkas. — Görög-keleti naptár (augusztus 11.): Fuplus. — A nap két 5 óra 8 perczkor, nyugszik 6 óra 56 perczkor.

Kölcsey-könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 1—12-ig. Helyiség: polgári iskola. Földszint.

Augusztus 29. Árlejtés a megyénél délelőtt 10 órakor a lovassági laktanya felépítésére.

Augusztus 30. Aradvármegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Szeptember 3—5. A Rakodczay-társulat drámai előadásai az aradi színházban.

Szeptember 25. Desselwffy megyés püspök Aradon bérnál.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— A hivatalos lapból. A király L a k y Kristóf dr szombathelyi törvényszéki elnöknek, a kuriai bírói czimet és jelleget díjmentesen adományozta, L i p o v n i c z k y István budapesti VII. kerületi járásbírói albirót a budapesti törvényszékhez bíróvá, és M a r z e r Kálmán dr fumei törvényszéki jegyzőt pedig a fumei törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

— A bérnálás Aradon. Mint már jelezve volt, a csanádi püspök ő méltósága a jövő hó 25-én és következő napjain fogja a bérnálás szentségét kiosztani Aradon. E végből felhívom a m. t. szülőket, hogy a főgimnázium, főreáliskola, tanítóképezde és gyakorló iskolába járó bérnalandó gyermekeiket lehetőleg még e hét folyamán aláírottánál beiratni el ne mulasztssák. A beírás lakásomon (Minorita kolostor) történik naponkint délelőtt 8—11-ig. F e h é r Alfréd, liczeumi hittanár.

— Szent-István napján Arad fényesen ünnepelet. A minoriták templomában 9 órakor volt a nagymise, melyen J á n o s y Demjé

dr minorita rendfőnök celebrált fényes aszisztencia mellett. Az első padsorokat a hatóságok képviselői foglalták el. Ott voltak **Metianu** János gör.-kel. román püspök és **Goldis** János nagyváradai püspöki helynök is. A kórházi kápolnában pedig e napon volt a bucsu. A körmenet zászlók alatt indult ájtatos zsolozsmákat énekelve. A szent misét **Belcsék Kornél** mondotta. Különben a legutóbban úgy találtuk, hogy legsikerültebben akként ünnepelünk, ha a tropikus hőségből elmenekülünk a Hegyaljára. Az utcák e miatt néptelenek voltak. A rendőrség is izzadt, de nem a munkában, hanem a melegben, melynek eltűrésében ő sincs különbül kitartva, mint a czivil emberiség.

— **Halász Mariska sikere Bécsben.** A bécsi színészeti és zenekiállításán — mint a bécsi lapokban olvassuk — egy aradi czimbalom-művész, **Halász Mariska** kisasszony, fényes sikert aratott. A közönség minden általa előadott számot frappans tapsviharral fogadott. **Metternich** hercegnő személyesen fejezte ki a művész előtt köszönetét és elismerését. A bécsi kiállítási bizottság egy párisi világ-lanttal kedveskedett a művésznek.

— **Harmincz nyolcz fok meleg.** A kánikulának veritéktermő napjai egyre tartanak. A higanyoszlop rendületlenül áll a 35—38 fokon és a szenvedő emberiség bizonyos rezignációval pörkölteti magát, nem panaszkodik, hanem két ízben is hű látogatója a Neptun- és egyéb hűs haboknak. A fagyaltfogyasztás legnagyobb határát elérte és még nem volna baj, azonban az anyaföldet kihalozató Nap tüze megolvasztotta magát a jégvermeket és az a veszély fenyegeti a cukrászdákat, hogy egy hét múlva nem lesz jegük.

A két ünnepnap folyamán ismét többszörösen ismétlődtek az elájulások. A legtöbb ember pedig úgy kerülte el, hogy az otthon egy bár fogyatékosan őrzött hűs helyén bujt el a meleg tikkasztó ostroma előtt.

Különösen a vasuton ajultak el sokan. Az arad-csanádi vasutakon egy intelligens uri embert úgy kellett föllocsolni.

Vasárnap délután mintha az ég megelégette volna ezt a próba-purgatoriumot az anyaföldön, lilaszín rüggönyöket eresztett le az égkárpit szélein. Perczenként hallszott a távoli vihar moraja. Új, szinte nem ismert fuvallom lebegett a veritékes emberiségen, de esőnek, legalább Aradon és a megyében, még hírét sem hallottuk.

Ugy halljuk, hogy Szegeden és Tótkomlós környékén volt egy kis hamar száradó nyári esőcske, mely az egy decziméteres porréteget elverte. A levegő azonban ezen helyeken sem hűlt le s ott is oly meleg van mint nálunk. Gyepék és tarlók üresek. Az állatokat nem lehet kihajtani, úgy is — különösen a sertések elhullnak a melegben.

Eddig azonban a meleg Aradon emberáldozatot nem követelt. — Dicséretére legyen mondva a hatóságnak és a háztulajdonosoknak, az öntöztetést erélyesen foganatosítják, noha a láva melegéhez hasonló föld hamarosan beissza a ráöntött vizet.

Embértársaink közül azok szerencsések most, akik a nagy kátlanból elzónáltak enyhe fürdők és gyógyhelyek sűrű erdejébe. Vigasztalódhatnak: hogy izzadtunk mi most ő helyettük is.

— **Az Aradvármegye uftentartási költség-előirányzata,** mely a közigazgatási bizottság folyó hó 8-iki ülésében tárgyalatott, folyó évi szeptember hó 16-ikától 30-áig, az alispáni irodában közszemlére kitéve lesz. A költségvetés, mint a közigazgatási bizottság üléséről hozott tudósításunkban már említettük, két évre, nevezetesen 1893 és 1894 évekre szól s a szükséglet 1893-ra 196,398 frt, 1894-re pedig 183,443 frttal van fejtve, a fedezet előállítására végett pedig az utadó százaléka mindkét évben 100%-ra, az utadó-minimum pedig az igavonókkal bírókra nézve 2 frt 40 kr, az igavonókkal nem bírókra nézve pedig 1 frt 20 kr-ra tervezetik.

A kitévői határidő lejáratá után a költségvetés végleges megállapítás végett a törvényhatósági bizottság őszi évnegyedes közgyűlésére fog bemutatatni. A törvény értelmében, a vármegye minden lakosa és adózójának jogában áll, hogy az előirányzatot megtekintse az ellen, esetleg felszólalást nyújtson be.

— **Uj aljegyzők.** Az igazságügyi miniszter **Sebestyén Béla** makói kir. járásbírói joggyakornokot a szarvasi, és **Vámosy Mihály** egeri lakos bejegyzett ügyvédjelöltet a pécsi kir. járásbíróshoz aljegyzőkké nevezte ki.

— **Az aradi fa- és fémipari szakiskola tanévének megnyitására** már folynak a munkálatok. **Nesner** Aladár igazgató most folytatja a tárgyalásokat a tanerők megnyerése iránt. A fémipari osztályba már annyi növendék jelentkezett, hogy a tanév megnyitása biztosítva van; a faipari osztályon még öt hely van üresen. Az új iskola október 2-án mindenestre ünnepélyesen megnyitattik.

— **Az ügyvédi kamarából.** Néhai **Tokody Lajos** ügyvéd irodája részére az aradi ügyvédi kamara gondnokul **Nikolits Döme** aradi ügyvédet rendelte ki.

— **Orvtámadás az utcán.** Vasárnap városzerte terjedt el a hír, hogy szombaton éjjel a Csiky-Gergely-utcában vakmerő gyilkosság történt. A hír nem bizonyult valósnak, mert nem gyilkosságról, hanem csak egy a jogos önvédelem határán belül eldőrdült revolverlövésről van szó. Az eset maga a következő:

Bodnár Pál aradi m. kir. adóhivatali tisztviselő szombaton éjjel 10 és 11 óra között a Magyar-utcában lévő **Horváth**-féle korcsmából haza felé igyekezett. **Demeter**-utca 91 ik számú házban lévő lakására. A mint a Csiky-Gergely-utcába ért, egyszerre több oldalról megrohanták, valószínűleg rablási szándékból. **Bodnár** revolvert rántott elő s azt a földre szegezve elakartasítani, hogy a támadókat elijessze, de a revolver csütrökött mondott. A támadók ekkor azon hiszemből, hogy töltetlen fegyverrel védekező emberrel van dolguk, **Bodnár** rohantak. Ekkor két lövés dőrdült el, melyek közül az egyik **Tamás Lajos** kőművesegédet találta, a másik csak a levegőbe hatolt, mert a támadók egyike megragadta **Bodnár** karját s kicsavarta kezéből a fegyvert. A támadók ekkor a 60 éves felüli öreg urra vetették magukat és botlál, ököllel ütni kezdték. Talán agyoverik, ha a lövés zajára a szomszédos utcák felvert lakói elő nem rohannak s ki nem szabadítják az öreg urat a részeg csürhe kezei közül. A verekedés színhelyére érkezett rendőr **Bodnár** kísérte be, de kihallgatás után azonnal szabadon bocsájtották. **Tamás Lajos** bal karját a hóna alatt érte a lövés s könnyű sérülést ejtett rajta. **Tamás** a kórházból már tegnap szabadon bocsájtották. A vizsgálat folyamatban van, további részleteket éppen ezért nem közölhetünk.

— **Tartalékosok figyelmébe.** Arad háziezedénél a 16 napos őszi fegyvergyakorlat a holnapi nappal veszi kezdetét. Figyelmeztetnek az erre behívottak, hogy bemutatásuk végett holnap reggel 7 órakor annyival, inkább jelentkezzenek a 33. számú hadkiegészítő kerületi parancsnokságnál, mert az elkesve bevonulók felelősségre fognak vonatni és szigorúan megbüntettetni.

— **Hadjutalék.** Az aradi járás területén a közös hadsereg hadjutaléka 58 emberben állapított meg. A honvédség nem kér embert a járásból.

— **Partvédmű munkálatok Aradmegyében.** A maros-illyei partvédműmunkálatok megkezdődtek. A munkát **Martin Ferencz** aradi m. kir. folyammérnök vezeti. A lippai partvédműmunkálatok tervezetét a földművelésügyi miniszter jóváhagyta és a munkálatok kivitelével **Seidner Bernát** vállalkozót bizta meg.

— **Nőnevelő-zárda Battonyan.** **Desseffy Sándor** megyés püspökünk tekintélyes ala-

pitványt tett, melyhez **Németh Sándor** battonyai plebános ezert forinttal járult, — és ez összegből Battonyan mihamarabb felépítik az Orsolya-szűzek egyik zárdáját, melynek tagjai Battonyan nőneveléssel foglalkoznak. A zárdában felső polgári iskola lesz, a miből kitűnik, hogy Battonya utoljára is tul tesz Aradon.

— **Névváltoztatás.** **Grimm Zsigmond** gyomai illetőségű aradi lakosnak a belügyminiszter megengedte, hogy vezetéknevét „Gyomai“-ra változtassa.

— **Ajult hölgy.** Vasárnap délelőtt a megyeház előtt egy hölgy hirtelen rosszul lett és összeesett. **Bérekcsin** szállították a lakására, hol az orvos konstatálta, hogy a hölgy ajultságát a rettenetes nőség okozta. Szerencse, hogy napszúrás nem lett belőle.

— **Villamvilágítás.** Temesvári levelezőnk értesítése szerint a város és az angol társaság között a 470.000 frtra becsült villamos világítás berendezésének átvétele tárgyában tárgyalások folynak. E vállalat az angolok részére nem igen lehet nyereséghez, mert az egész berendezést 280.000 frtért, tehát mintegy 200.000 frt veszteséggel kínálták a városnak megvételre. A város ugyan komolyan foglalkozik a megvételrel, de mindazonáltal szeretne még ezen összegből is engedményeket elérni. Az angol társaság ott időző és a tárgyalásokat folytató tagjai további engedmények megtételére jogosítva nem lévén, végeredményét elérése nélkül utaztak vissza Londonba megbízóikkal tanácskozándó. A város most innen várja a további intézkedéseket.

— **Kifogott holttest.** Szombaton egy férfi hulláját fogták ki az alsó Maros-parton. A hullában **Acz József** 21 éves kovácssegédre ismertek, aki pénteken fürdés közben a Marosba fullt.

— **Második Kossuth-banquet.** **Kossuth Lajos** neve és születe napját a magyarvárosi polgári jótékony asztaltársaság szerdán azaz folyó hó 24-én tartja meg **Hoffmann Lőrincz**nek „Cserebogár“-hoz címzett vendéglőjében. A banquet kezdődik este fél 8 órakor; egy teríték ára borral együtt 70 kr. Felszólíttatnak a t. polgártársak, hogy aki még részvételi jegyre igényt tart, azt ma estig **Huzó István** elnök vagy **Hoffmann Lőrincz** vendéglős urnál okvetlen beszerezze, mert az azután jelentkezők figyelembe vétetni nem fognak. Egyébként bármely ügyben a helyszínen működő rendezőség a banquet napján utasítással szolgál. A banketten hölgyek is részt vehetnek. A rendezőség.

— **Engedélyezett munkálatok.** **Halmay Andor** és neje fakerti birtokosoknak a mikálkai és szentlányfalvi határban tervbe vett vízi munkálatokra a földművelési miniszterium engedélyt adott.

— **Lajos-estély.** Az aradi Kossuth-asztaltársaság tegnap este nagy fényes ünnepeltetés Kossuth Lajos nevenapján és születésnapjának 90-ik évfordulóját. 150 terítékű banquet volt **Novotny Lajos** „Jó pásztorhoz“ címzett vendéglőjében. A banketten frappans hatású felköszöntőket mondtak az ünnepeltre **Barábas Béla** dr, **Müller Károly** és **Besse János** és **E.-Illés László**. A vacsora alatt az aradi dalegylet hazafias dalokat adott elő.

— **Telefon.** **Zselénzky Róbert** gróf nagybirtokos — mint értesülünk — **ujfalui** és **aradi** birtokait telefonnal óhajtja összekötni.

— **Szt. Istvánnap Gyorokon.** Gyorok község közönsége kiváló fényes ünnepelte meg ez idén Szt. István első magyar király nevenapját. Az ünnep délelőttjén 10 órakor **Pálya Mátyás** róm. kath. plebános misét mondott, melyen az egész környék intelligenciája jelen volt. Az „Ave Máriát“ **Kovács Ferencz** né énekelte. Az aradi filharmónikusok nagy része **Botz Elekkel** élen kint volt s a mise közben Szent Istvánt dicsőítő dalok, a mise végén a himnusz adatott elő.

— **Román dolgok.** Mint levelezőnk írja, a zsilvölgyi köszénbánya román és magyar munkásai közt a napokban veszedelmes harcz ütött ki, mely számos sebesültet, sőt több halottat kívánt áldozatul s melyre a románok gyűlölsége és irigykedése adott okot. A zendülés két kisebb csoport összeütközésével kezdődött, mire az egész környék románsága összesereglett, úgy, hogy csak

a petrozsényi főbíró által táviratilag kért és Lupényba kivonult katonaság és csendőrség fegyverei csendesíthették le a felbőszült románokat. Vajjon a harcban dinamitot vagy puskákat használtak-e a románok, az még nincs kiderítve. Rossz napok közeledtét érzik a románok „hazafias érzületük”-re nézve és pedig az által, hogy a múlt évben alakult urikány-zsilvölgyi magyar köszénbánya-társaság ott telepítési munkálatokat kezdett meg és folytat teljes erővel, a mely munkálatok keresztülvitelével megbízott Neuhäuser Lajos és társa budapesti építévállalkozó cég csaknem kivétel nélkül magyar munkásokat foglalkoztat a román-ság dühe daczára. A köszénbánya-társaság által épített és csak a múlt hóban megnyitott petrozsény-lupényi vasut ezen telepítvények mennél előbb való kivitelét hathatósan fogja előmozdítani, a munkálatok máris nagy lépésekben haladnak előre, úgy, hogy még az idénre több mint száz munkásház építése véget ért fogantatba.

— **Iparosok helypénze.** Aradon a hetipiacokon az idevaló iparosok is helypénzt fizetnek. Az ipartestület utána járt a dolognak: úgy van-e ez másutt is, s a beszerzett válaszokból megtudta, hogy több nagyvárosban, többek közt Nagyváradon, Debreczenben stb, az odavaló iparosok helypénzt nem fizetnek. Ennek következtében a testület beadványt intéz a szeptemberi városi közgyűléshez annak kimondása iránt, hogy Aradon az idevaló iparosok heti piacokon helypénzt ne legyenek kötelesek fizetni.

— **A mekkai zarándok és a kutyaugatás.** Egyhamar Aradon és környékén a nyilttéri irodalom alig virágozott olyan hatalmasan, mint napjainkban. Mint a kultiválható összes irodalmi műfajok, az utolsó években már a nyilttéri közlések legszaftosabb szövegeiben csak jámbor ismétléseket láttunk. A mosdatlan szájak minden éktelen dühöngését kihasználta a 15 krajczárjával fizetelt nyilt kofa-piacz. Annál inkább meg kell mosolyognunk egy battonyai megnyilatkozót, Garas Istvánt, ki a „Battonya és Környéké”-ben a következőkben teszi be a garast:

„Végül kijelentem azt is, hogy miután én az olyan H... féle emberekhez még a sároscipőmet nem szoktam törölni, esetleges további hazudozásait annyiba veszem, mint a mekkai zarándok a kutyaugatást.”

A fentebbi szemelvény a nyilatkozat végére került és eredetisége következtében számot tartott — külön méltatásra.

— **Erdőöri szakvizsgák.** Folyó évben az erdőöri szakvizsgák megtartására október 24-ik és következő napjai tűztettek ki. A vizsgák Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcson, Kassán, Máramaros-Szigeten, Debreczenben, Kolozsvárt, Székelyudvarhelyen, Brassóban, Nagyszebenben, Temesvárott, Zomborban, és Pécsen a vármegyeházán reggel 9 órakor kezdődnek.

— **Hazafias románok.** A Temesvári Zeitung a délvidéki románosság hangulatának egyik kedvező jelenségét látja abban, hogy a karánsebesi volt román határozred vagyonszövetsége a Jakabffy Imre főispán buzgókodása folytán a magyar kormány által létesítendő lugosi földművesiskola részére tiz alapítványi helyet szavazott meg, egyenként 150 frt évi ösztöndíjjal. Ugyanazon lap kiemeli, hogy a Herkulesfürdőn időző romániai vendégek kitörő lelkesedéssel vettek részt a király születésnapja alkalmával rendezett ünnepségeken.

— **Ebmarás.** A nagy meleggel úgy látszik, ismét megkezdődik a „veszett kutya-szezon”. Tegnap délután Kállay Nándor 13 éves kömives tanocznak ballabát harapta meg Szeliczy János kőfaragó kutyája. A kutyát a gyeptéren állatorvosi megfigyelés alatt tartják.

— **Lopás a várban.** Az aradi várban Dusan Miklós nevű kocsis a kazamatába zárta el 22 frt készpénzt s bejött a városba. Mire visszatért, hült helye volt a pénzének. A rendőrség kinyomozta a tettest Tóth István személyében, ki a lopott pénzen órát vásárolt. A kihágási bíró megkeresésére majd a járásbíró fogja megmondani Tóthnak, hogy hányat ütött az óra.

— **Tizenkét év a villamosság korszakában** nem valami nagy idő, de ha valamely szer ezalatt a közönség szakadatlan kedvezésében részesül s folyvást új meg új barátokat szerez magának: ez bizonyára a legjobb, amit róla mondhatunk. És a Brandt Richard gyógyszerész valódi, svájci labdacsa nézve így áll a dolog. Rövid nyolcz heti idő alatt 400, hivatalosan hitelesített elismerő levél küldetett be, oly emberektől, akik emésztési bajokban s ezek következményeiben szenvedtek. A valódi svájci labdacsa, fehér kereszt vörös alapon egy dobozzal 70 krért, a gyógyszer-tárakban kaphatók. Főraktár: Török József patikája Budapesten, Király-utca 12.

— **Pályázatok.** Postamesteri áll. Ubyán 3 h. a. II. oszt. hivataloszáll. a fehérgyarmati adóhivatalnál 2 h. a. Irodakezelő gyakornoki áll. a pozsonyi pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. VI. oszt. adótiszt áll. a lipótszentmiklósi adóhivatalnál 2 h. a. III. oszt. számtiszt áll. a zágrábi pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. Postamesteri áll. Hosszu-Hetényben, Bökényben és Magyar-Gyerő-Monostoron 3 h. a. II. oszt. pénzügyi fogalmazói áll. a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. VI. oszt. adótiszt áll. az egri adóhivatalnál 2 h. a. Több pénzügyi fővigyázói és vigyázói áll. a nyiregyházi pénzügyigazgatóság kerületében 4 h. a. Fogalmazó-gyakornoki áll. a nagykarolyi pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. Irnoki áll. a szegzardi törvényszéknél 4 h. a. Két joggyakornoki áll. Fogarasvármegye törvényhatóságnál szeptember 10-ig. Irnoki áll. a szolnoki törvényszéknél 4 h. a. Körörségi áll. a buzási főszolgabírósnál szeptember 15-ig.

H y m e n .

Reich Jenő, helybeli magánhivatalnok, jegyet váltott Schwartz József aradi bérkocsitulajdonos kedves és szép leányával Janka kisasszonnyal.

Stern Lajos, tornyai gazdász, eljegyezte özv. Deutch Hermanné makói lakosnő leányát, Szidónia kisasszonnyal.

Riesz Géza, makói buzakereskedő, jegyet váltott Freund Vilmos ottani kereskedő leányával, Berta kisasszonnyal.

Molnár Lajos, a m. kir. államvasutak szajoli tisztviselője, folyó hó 14-én tartotta eljegyzését Kesjár Erzsike kisasszonnyal B.-Csabán.

S P O R T .

— **A pankotai lövész-ünnepély.** Tizenkilencedikén este disztakarodó s kivilágítás volt, 20-án reggel pedig ebresztő. Tiz órakor magyar szent beszéd a róm. kath. templomban, mely után a lövészek közt Szathmáry Géza plebános az általa adott s készített mintegy 60 darab jubileumi emlékérmét osztott ki szép magyar beszéd kíséretében. Mire alatt a lövészek diszlövészeket adtak, a zenekar pedig a kóruson játszott.

Délután 3 órakor kezdődött a tulajdonképeni lövészünnepély a zöldkertben. Zenészó mellett vonultak ki oda a lövészek, hol a hangverseny s a díjlövés kezdetét vette. Mintegy 360 lövés történt. A. első díjat (20 frankot) Nagy József nyerte Pankotáról, 2. díjat Váricz Ferencz, 3. díjat Foglmanó, 4. díjat Káizer Péter, 5. díjat Veber Leo. A versenylovászatnál az első díjat Tittizer Antal vitte el, a 2-dikát Kaufmann Antal, a 3-ikát Abfall Ferencz.

Este bál volt, mely szintén jól sikerült. A bál alkalmával felüfizettek: Tittizer András 3 frt 60 kr. Szathmáry Géza 1 frt 40 kr, Kauffmann Ignác 1 frt 80 kr, ifj. Rigler István 1 frt 30 kr, Scholcz Gyula 1 frt, Petrikovics József 30 kr, id. Messzer Adolf 30 kr, Kácsa Károly 1 frt. Az összes bevétel volt hangversenyből 47 frt 20 kr, lövészettől 31 frt 50 kr, balból 62 frt 35 kr. Összesen 141 frt 05 kr. Az egész ünnepély legnagyobb rendben folyt le, a mi a buzgó rendezőknek köszönhető.

Egyletek, Társulatok.

— **Az arad-kerületi betegsegélyző egyletnél** betöltendő pénztárnoki állásra már több pályázó jelentkezett. Egyik-másik pályázó érdekében formális korteskedés folyik.

— **Az aradi ipartestületi betegsegélyző pénztár** igazgatósága vasárnap délelőtt tartott ülésen elhatározta, hogy a segélypénztár tagjai számára rendelt gyógyszerek az összes helybeli gyógyszer-tárakban

beszerezhetőek. A könyvvezető-ellenőri állásra szavazattöbbséggel öt pályázó közül Kiss Ferencz volt városi számtiszt választott meg. Ugyanekkor letárgyalattak az ügyviteli szabályzatok. Betéglátogatóvá és bemo dóvá a pénztár elnöke Alt Ferencz cipész-iparost nevezte ki.

— **Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egylet** elnöksége ma kedden d. n. 5 és fél órakor irodája helyiségében (Szabadságtér 11. sz. I. emelet) választmányi ülést tart, mely alkalommal új tagok is felvétetnek. Az elnökség.

M u l a t s á g o k .

— Aradon és környékén. —

— **Az aradi és csanádi egyesült vasutak** műhelyszemélyzetének asztaltársasága fényes sikerű tánczvigalmat rendezett szombaton este a városligetben. A liget pazar fényt szóró reflektorokkal volt világitva. Különösen kiemelendő a két kapubejárat pompás világitása. Derék munkásaink e vigalmára csak úgy tódult a közönség s a tánczkezdő fiatalság teljesen megtöltötte a nagy táncztermet. Albert Péter népzene-kar muzsikált a talpak alá, melyeknek nem volt megállásuk kivilágos-kivirradtig. A szünóra alatt a műhelyszemélyzet dalköre, mely még az alakulás nehézségeivel küzd, érzéssel énekel el néhány hazafias dalt. A látogatott mulatságon részt vett hölgyek névsorát a következőkben adjuk:

Leányok: Kuppis nővérek (Pankota), Nyija Ilona, Stepp Katicza, Szarvas Róza, Hajka Ilonka, Meichiu Jozefa, Békési Juliska, Eberlein Janka, Jorgovits nővérek, Pavitsits nővérek, Kiss Erzsik, Balázs Terka, Tyirity Katicza, Goldstein nővérek, Eichinger Katicza, Dittrich Paula, Juhász Etelka, Glutig nővérek, Stankovits Ilka, Hajdu Mariska, Tóth Mariska, Tenczlinger Vilma, Pománcz Mariska, Györfy Mariska, Bogaras Mariska, Köpe nővérek, Groszmuk Juliska, Jankovits Katicza, Stein Helén, Oszterzetter Anna, Paulik Erzsik, Buday Juliska, Takács Etel, Dupozs Mariska, Schulik Ilona, Jäger Katicza, Stéger Hermina, Bukó Mariska stb.

Asszonyok: Kupis Imréné (Pankota), Szarvas Jánosné, Maichinné, Békésyné, Budayné, Eberleinné, Nyigané, Pavicsics Antalné, özv. Kissné, Balászné, Goldsteinné, Steppné, Dittrichné, Szökéné, Edlné, Tóthné, Pománczné, Tenczlingerné, Jankovitsné, Labodáné, Jorgovitsné, Molnár Lászlóné, Molik Jánosné, Gyuritsné, Oszterzetzerné, Hinglerné, Stégerné, stb.

— **Az aradi dalegylet** pártoló tagjai tiszteletére jól sikerült dalestélyt rendezett szombaton este ifj. Schoór Bélának a „Vademéber”-be: címzett vendéglőjében. Az egylet bebizonyította, hogy rövid idő alatt határozott lendületnek indult. Az előadott dalok mindenikét szabatosan adtak elő. A műsor után közvacsora volt, melyen Ravasz Imre egyleti elnök és Tóth József alelnökre mondtak felköszöntőt. Vacsora után táncz volt, melyben a következő hölgyek vettek részt.

Leányok: Heidenreich nővérek, Ravasz Mariska, Borhegyi Anna, Schoór Gizella és Juliska, Solyom Ilka, Szuszán Mariska, König Emma, Temesvári nővérek, Rozmanit Terka stb.

Asszonyok: Ravasz Imréné, Rozmanit Albertné, Tóth Józsefné, Berán Antalné, Nagy Sándorné, Varga Józsefné, Molnár Lajosné, Porczán Lajosné, Körösi Mihályné, Barth Józsefné, Lázárné, Schwartz Zsigmondné, Dusek Ferenczné, Brunhuber Józsefné, Kmetyko Lajosné, Szuszánné stb.

Színház.

— **A nemzeti színház programja.** A nemzeti színház szünideje e hó 24-én ér véget. A tagok ekkor már mind együtt lesznek és 15-én meg is kezdik a próbákat. Szeptember 1-én lesz az első előadás, a mikor Teleky László gróf „Kegyencz” című tragédiája kerül színre, a főbb szerepekben Jászay Mari, Hegyesi Mari, Fái Szeréna, Nagy Imre, Szacsavay, Gyenes és Bercsényivel. Az eredeti újdonságok közül a következők vannak legközelebbi előkészületre kiütve: „Vera grófné”, dráma Dóczi Lajostól, „Két szerelem” Csiky Gergely utolsó pályanyertes tragédiája: „Kapivar”, az idei Teleky-pályadíjjal jutalmazott vigjáték 3 felvonásban, Gabányi Arpádtól; „A pezsgő” boházatos vigjáték 3 fel-

vonásban Muray Károlytól; „Révben“ vigjáték 2 felvonásban Molnár Sándortól; „Erdemkereszt“ színmű 1 felvonásban Almási Balogh Tihamértól; „Egy ábránd“ vigjáték 1 felvonásban Berczik Arpádtól; „A muzsa“ vigjáték 1 felvonásban, Igeifj. Szász Károlytól; továbbá „János király“ Skakespeare-től, Arany János fordításában; még szeptemberben színpadra kerül új betanulással Rákosi Jenő „Szerelem iskolája“ című színműve, valamint még az őszi évadban egészen új kiállítással „Bánk bán“ és „Az ember tragédiája“.

IRODALOM.

— Horvát Lipót, a „Pillanatfölvételek“ írója, kéri a mélyen tisztelt „megrendelési iktartók“-at, amennyiben a megrendelők névsorát már befejezték, sziveskedjenek az ivatek hozzá Világosra (Aradmegye) visszajuttatni, hogy a megrendelőknek a könyvet azonnal elküldhessék. Korlátolt számban még kapható a művecske szerzőnél; ára postai küldéssel 1 frt 5 krajczár.

— A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 20-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „Gladstone és Salisbury.“ (Arczképekkel.) — Költemények: „Nem az évek...“ Szentesy Gyulától; „Követküldés.“ Igmándy Miklóstól. — „Huszárélet a napoleoni háborúk idejében.“ — „Magyar tárgyú régi képek a XIV. év XV. századból.“ Baróti Lajostól. (Képekkel: 1. A kölni dom régi oltárképe Zsigmond király térdelő alakjával. 2. XIV. századi magyar tárgyú falfestmény a runkelsteini várban. 3. Zsigmond magyar királynak Dürer által festett arczképe.) — „A köszvény.“ — „A napszúrás járványa Éjszak-Amerikában.“ — „Verbena Camelia Stefanovits.“ Elbeszélés, írta Besant Walter. (Képpel.) — „Kolumbus első amerikai útjának jubileuma.“ (Képekkel: 1. „Santa-Maria“ Kolumbus hajójának utánzata Huelva kikötőjében. 2. Lázadás Kolumbus hajóján. Amato Gennaro festménye.) — „Az Etna kitérése.“ (Képpel és térképpel.) — „Magyar diák-dal.“ — „Londoni divatlevél.“ (Divatképekkel.) — „Az országos dalünnep.“ — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Mi ujság; Egyveleg; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságok-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a Képes Néplap legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 frt 20 kr.

CSARNOK.

Bűnös volt.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti novellája. —

[23] Írta: Ifj. Gily Ede.

Szolgával küldte el a levelet, maga pedig lakására tért, hogy nejjével Bella házassági ügyében értekezzenek.

Berkessyné maga mellé ültette férjét s mondá:

— Egy nagy ujságot mondom neked, mely bizonyára érdekelni fog!

— Kíváncsivá teszed!

— Ugy is kell, hogy kíváncsi légy, mert nagy dolgról van szó. Bellát megkérték.

— Ah, hiszen ez nem ujság előttem, én már oda is ígértem őt.

— Kedves vagy nagyon, félted, hogy akadékoskodni fogsz, de most már meg vagyok nyugodva, hogy Bella boldog lesz.

— Nem kell sietned kedveskedéssel, mert azt hiszem, ebben a kérdésben külön véleményen vagyunk, melyek nagyon is elágazók. De a fő dolog az, hogy leányunk boldog legyen s ezt minden esetre meg fogom érni.

— Hisz az nagyon természetes. De ez egyszer csalódom bennem, mert én épp oly örömet adom a bárónak Bellát, mint te.

— Aazaz, hogy épp oly örömet adnád egy csavargónak a leányodat, mint amilyen kevéssé adom neki én.

— Hogyan? Neked kifogásod volna a nemes báró ellen?

— Ne légy annyira meglepetve, de kijelentem határozottan, hogy a bárót soha sem fogadom vömül, mert két kifogásom van ellene.

— Nem beszélhetsz komolyan. Okos ember létedre nem utasíthatasz vissza ilyen megtisztelő ajánlatot. De melyek a kifogásaid.

— Az egyik az, hogy Bella nem szereti.

— Az nem baj, majd fogja szeretni később. Ostoba szeszélyének nem engedem feláldozni jövőjét.

— En pedig csak annak adom a leányomat, akit szeret. Ha szeszélyből nem szereti a bárót, akkor ez a szeszélye továbbra is megmaradhat.

— De én ki fogom belőle irtani.

— Abból aligha lesz valami, mert úgy intézkedtem, hogy Bellával holnap a nővéremhez utazom s ott fog maradni addig, míg az esküvőjét mi ketten kellőleg előkészítjük.

— El akarod tőlem távolítani a leányomat? — kérde a kétségbeesett anya hangján Berkessyné.

— Ha azt akarod, hogy egészen őszinte legyek hát bevallom, hogy igen, mert általában veszélyeztetve látom a boldogságát.

— De micsoda vádaskodás ez? Én szívesen viselem gyermekem sorsát s nem engedem meg most, mikor egy egész életre kiható lépés megtételéről van szó, hogy eltávolítsd azért, mert aggodalmaid és bogaraid vannak.

— Minden úgy fog történni, a mint határoztam. Semmi ellentmondást és jelenetet nem tűrök, mert nem akarom, hogy Bella terveidről való félelmében valami olyan dolgot kövessen el, a miért azután egész életében szemrehányást tennék magának és neked.

— Mi czéled hát vele? — kérde haragtól lángoló arcczal Berkessyné.

— Három hét múlva férjhez adom Váry László dr ügyvédhez.

— Esküszöm neked, hogy ez soha sem fog megtörténni — kiáltá szenvedélyesen az asszony — mert nem engedem meg, hogy eldobja magától a legfényesebb jövőt.

— Semmi heveskedés kedvesem. Akaratom mindenáron érvényesülni fog.

— Még az én tiltakozásom dacára is?

— Igen. Addig, míg helyesen gondolkodtál s akaratod elfogadható volt, mindig úgy történt minden, a mint kívántad. Most az én akaratomon a sor.

— De gondold meg, Váry engem mélyen megsértett, fejtegette előttem, hogy nem tudom mi az anyai kötelesség. Egy jó férj nem tűrné a feleség bántalmazását.

— A bántalom nem nagy s mi több még igaz s talán jogosult is egy kissé.

— Hogyan uram, ön neki ad igazat a feleségével szemben. Ez nem férfiaság, hanem gorombaság öntől, a melyet nem tűrök el. Vegye tudomásul, hogy ternemre van s hogy nem azért töltöttem el önnel husz esztendőt, fiatalságom legjavát, hogy idegen ember sértegetéseit eltűrjem s hogy ön állást foglaljon el a sértegető mellett. El fogom hagyni a házat még ma.

— Ezzel fogja legfényesebben bebizonyítani, hogy milyen kevéssé van tudatában anyai kötelességeinek — viszonzá gunyosan Berkes. Tény azonban, hogy később vagyok távozásának kellemetlenségeit eltűrni, semmint leányomat boldogtalanná tegyem. Ha menni akar, úgy Isten önrel asszonyom; csak azt kívánom még megjegyezni, hogy arról az utról, a melyre lépni akar, az én házamba nincs visszatérés.

(Folytatása következik.)

Utolsó posta.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

— augusztus 22.

Lukács György állapota.

Az államtitkár állapota folytonosan változó. Ereje hanyatlik. Táplálkozni nem tud. Tüdőgyulladás jelei mutatkoznak. Az ápolás előfeltételei hiányoznak, mert gyógyszer-tár egy órányira van Salzerbadtól s az ellátás hiányos. A beteg körül 4 orvos és családja felváltva örködnek, közöttük Tanárky dr. sebész. A részvét általános. Számtalan sürgöny jön Magyarországból. Nagyvárad közönsége részvétét nyilvánította.

A delegációk.

A delegációkat, mint a Pol. Corr. jelenti, végleges megállapodás szerint október 5-re hívják össze Budapestre.

Kormányváltás Szerbiában.

A kormányválság tetőpontját érte. Pasich kijelentette a kormány nevében, hogy ha a szkupstina rögtön egybe nem hívatik, úgy a kormány demisszióval és a radikális-párt többé kormányt nem alakít. Erre a regenség holnapra ígerte választát. Annyi bizonyos, hogy legkésőbb hétfőn a válság megoldást nyer. Liberálisok éppen most konferálnak a kormány átvétele iránt, mindamellett úgy a radikálisoknak, mint a liberálisoknak egyenlő chanceai vannak. A Garasanin-párt kormányra jutásáról szó sem lehet.

Az új kabinetet a liberális-pártból Avakumovics alakította meg következőképen: Elnök és külügy Avakumovics, belügy Ribaratz, pénzügy Sztojanovics vasuti igazgató, igazságügy Velicskovics, kereskedelem Gvozdic, hadügy Bogicsevics tábornok, kultusz Boskovics tanár, közmunka Alkovics. A külügyminiszter a hatalmakhoz intézendő jegyzékben kiemelni fogja, hogy a kormányváltás Szerbia pénzügyi konsolidációja végett történt. Szerbia, külügyi politikája leend az összes hatalmakkal jó viszonyt fenntartani. A párt vezetését Csuisz veszi át.

Táviratok.

Baleset.

Temesvár, augusztus 22. (Saj. tud. táv.) A 29-ik gyalogezred négy tisztje tegnap Topolovecz állomásról hadgyakorlathoz kocsin Bresztovácra indult, utközben egy hidon, mely jelenleg egy kiszáradt patak medrén vezet át, a lovak megbokrosodtak. A tisztek a mélységbe zuhantak. Naje és Pisacsics hadnagyok többszörös csonttörést, Kubitska hadnagy súlyos belső sérülést szenvedett. Mindnyájukat a temesvári helyőrségi kórházba szállították.

Uj törvényjavaslatok a német birodalmi ülés előtt.

Berlin, augusztus 22. (Saj. tud. táv.) A birodalmi gyűlés elé novemberben való összeülésekor a kormány törvényjavaslatot fog terjeszteni az egységes időnek a polgári életben való alkalmazásáról, továbbá törvényjavaslatot a kivándorlási ügy szabályozásáról; ellenben az iszákossági törvény és a kémtörvény jelenlegi alakjukban nem fognak újból a birodalmi gyűlés elé kerülni.

Kolera.

Berlin, aug. 22. (Saj. tud. távirata.) Hire jár, hogy Hamburgban konstatáltak a kolera fellépését.

Német lapok a kétévi szolgálati időről

Berlin, augusztus 22. (Saj. tud. táv.) A „Nord. Allg. Ztg.“ hosszabb cikkben foglalkozik a kétévi szolgálati idő kérdésével és kifejti, hogy tévesztett dolog, ha a birodalmi kancellárt úgy akarnák feltüntetni, mint a ki hive a kétévi szolgálatnak. Caprivi egyetlen egyszer nyilvánította autentikus alakban nézetét a kérdésben, még pedig azon beszédben, melyet 1890 évi május 16-án a birodalmi gyűlésben mondott. A nevezett lap most újból lenyomatja ama beszédnek szövegrinti szövegét, a melyben a kancellár kijelentette volt, hogy a szolgálati idő elvi megrövidítéséről nem lehet szó, mert a szervezeti kérdések tekintetében katonai részről megindított tanulmányozások eddig eredményre nem vezettek és nem is vezethettek.

Az orosz nyelvismeret terjesztése.

Páris, augusztus 22. (Saj. tud. táv.) A közoktatásügyi miniszter az orosz

nyelvet be szándékozik vezetni a középiskolákba.

A bolgár kormányelnök nyilatkozatai.

Páris, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
A „Figaro” mai száma beszélgetést közöl, melyet Szófia tudósítója Stambulovval, a bolgár kormányelnökkel folytatott. Stambulov kijelenté, hogy mindössze kétszer irt alá kivégzési rendeletet, jöllehet a legutóbbi hat év alatt nem kevesebb, mint nyolcz összeesküvést fedeztek fel. A kormányelnök egyttal tudatta a „Figaro” tudósítójával, hogy a „Szvoboda” leközelebb számos, új fontos leleplezést fog közölni. „Azelőtt, ugymond, Törökország ellen kellett védekeznünk, ma Oroszország ellen.” Végül kijelenté, hogy nem azért ment Konstantinápolyba, hogy kieszközölje a fejedelem elismerését, hanem hogy udvariassági látogatást tegyen a szultánnal.

Öngyilkosság.

Prága, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
Brudna Ferencz, az itt állomásozó tüzezéred parancsnoka, ma éjjel föbe lötte magát és szörnyet halt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Vonatösszeütközés.

London, augusztus 22. (Saját tud. táv.)
Egy személyvonat a Lemanstreeten összeütközött egy lokomotívval. Ötven ember könnyü sérüléseket szenvedett.

A pápa névnapja.

Róma, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
A pápa nevenapját, eltekintve a diplomáciai kar fogadtatásától, csak a legbizalmasabb körben ülték meg. Ez alkalommal a pápa sem politikai, sem egyéb jelentékeny beszédet nem mondott. A pápa igen jól érzi magát; az a hír, hogy elagult, költött mese.

Presszió Bismarck ellen.

Hamburg, augusztus 22. (Saját tud. táv.)
A „Hamb. Nachr.” fentartja ama hírt, hogy a német kormány Weimaran pressziót gyakorolt Bismarck herczeg fogadtatása kérdésében és kiemeli, hogy a czáfólv hivatalos lap ez esetben hiányosan volt informálva.

Lázadás.

Madrid, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
Villa Nueva de Porosból jelentik, hogy a polgárok fellázadtak, mivel vonakodnak az utadókat megfizetni.

Árubehozatali tilalom.

Amszterdam, aug. 22. (Saj. tud. táv.)
A kormány megtiltotta az orosz kikötőkből jövő áruk behozatalát.

Felfüggesztett hírlap.

Pétervár, aug. 22. (Saj. tud. táv.)
A Kalischban megjelenő „Kaliszanin” című lapot a belügyminiszter nyolcz hónapra felfüggesztette, a miért a kormány intézkedéseit nem illő módon bírálta.

A nemzetközi vasuti kongresszus.

Pétervár, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
A nemzetközi vasuti kongresszust tegnap megnyitották. Valamennyi európai vasut kiküldötte képviselőit, csak Németország nem vesz részt a kongresszusban, mivel a tanácskozásokat francia nyelven vezetik.

Petroff elnökké megválasztatván, köszönetet mondott a képviselt államoknak a kongresszuson való részvételért és változta a kongresszus feladatait. A kongresszus azután négy szakosztályba sorakozott.

Vonatkisiklás.

Varsó, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
A Varsó-Bécs közt közlekedő vegyesvonal Radomsknál egy tengely eltörése következtében kisiklott. Két vasuti hivatalnok meghalt, többen megsérültek, hat kocsis izzéporrá tört.

Rablógyilkosság.

Wilna, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
A közeli Jendrzejaw faluban egy 20 tagból álló rabló-banda tegnapelőtt este meggyilkolta Goldmann Rafael gazdag zsidó földbirtokost, családját és szolgaszemélyzetét. A gyilkosok mindent kiraboltak. A Goldmann-ház tizenegy meggyilkoltjára csak másnap reggel akadtak.

Munkaszünetelők harcza a katonasággal.

Buffalo, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
Caes tábornok csapatai és a munkaszünetelők között véres összeütközésre került a dolog, melynél midkét részről nagy volt a halottak és sebesültek száma. 100 bányamunkást letartóztattak.

Tüzevész.

Charleroi, augusztus 22. (Saj. tud. táv.)
Gillyben nagy tüze pusztit, melynek oltását azonban a vízhiány lehetetlenné teszi.

Szocziálista munkáskongresszus.

Malmoë, augusztus 21. (Saj. tud. táv.)
A szocziálista munkáskongresszus első ülésében felolvasták első sorban a Skandináv kerületekből érkezett jelentéseket. A tárgyalás további folyamán Jensen a dánorsági szocziálisták számát 32000-re teszi, kik 400 szakegyletre vannak osztva. A dániai legutóbbi sztrájkok a munkáspénztárakat 900,000 koronával terhelték meg. Végül határozatot fogadtak el, mely kimondja, hogy a szocziáldemokrata törekvéseknek célját a szocziálista állam létesítése kell hogy képezze. A dániai Lindenberg volt az egyetlen, ki e határozat ellen tiltakozott.

Közgazdaság.

— **Aratás.** A vetések állása és a mezőgazdasági állapot aug. 7-től kezdve bezárólag 19-ig a földművelésügyi miniszterhez az állandó gazdasági tudósítókól érkezett jelentések alapján a következő volt:

A napok óta tartó tropikus hőség és szárazság a gazdasági munkálatok eszközlésére is nagyon kedvezőtlen. A cséplési munkálatok országsszerte folyamatban vannak. A felvidéki részekben azonban csak most aratnak s általánosan panaszok hallhatók az iránt, hogy a gabona a későbbben arató felvidéki vármegyékben is szenvedett a hőségtől. A tavaszi veteményekre, különösen a kaszás növényekre az eső nagyon kívánatos volna, néhol a kukoricza, burgonya, répa és dohány is csak tengődik már. A kukoricza sok helyütt meddő, csövesedni nem képes és szárad. Általában véve a kukoricza-terméskilátások korántsem kielégítők. Ugyanez mondható a burgonyáról is. A korai burgonyát szedik, a termés különböző: a burgonya rothadásáról és a burgonyapénésről is több helyütt panaszokodnak. A hüvelyesek és kerti vetemények többnyire gyenge, néhol jó eredménnyel fizettek. A repaféléket a Duna jobb partján helylyel-közzel nagyon ellepték a térgék s tetemes kárt okoznak bennük: a Tisza jobbpartján a repát penész támadta meg. A dohány törése folyamat-

ban van: az eredmény részben igen jó, részben gyenge és gyenge közepes. A kender és len meglehetősen termést adott. A takarmányneműek fejlődését csekély kivétellel mindenütt kifogásolják, sarju kevés termést. A legelők többnyire kopárak. Szőlő és gyümölcs szörnyösen jól állanak; szilva bőven mutatkozik.

Budapesti gabnatőzsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, aug. 22. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	7.60 — 8.30
	tiszavidéki	„	7.60 — 8.30
	pestvidéki	„	7.55 — 8.25
	fehértmegyei	„	7.55 — 8.25
Roza	—	szilárd	6.60 — 6.75
	—	„	„
Árpa	takarmány	lanyha	5.45 — 5.70
	égetni való	„	5.85 — 6.50
Zab	—	szilárd	6.70 — 8.00
Tengeri	bánsági	szilárd	5.00 — 5.00
	másnemű	„	4.95 — 5.00
Káposzta-repcze	—	lanyha	10.60 — 10.90
Köles	—	szilárd	—
Buza	tavasza	szilárd	7.60 — 7.62
	junius 1892	„	8.01 — 8.03
Tengeri	máj.-jun. 1892	szilárd	4.98 — 5.00
	szept.-okt. 1891	„	5.14 — 5.06
Zab	Bpest sz. tavasza	szilárd	5.97 — 5.99
	„ „ őszre	„	5.60 — 5.62
Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	szilárd	11.25 — 11.40

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. augusztus 22.

Magyar hitelbankrészvény	361.75
Osztrák hitelintézet részvény	315.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany (Napoleonador)	9.49
Német birodalmi márka	58.52
London	119.60
20 márkás arany	11.70

Légtüneti észleletek Aradon.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasb	legalacsonyabb	legmagasb	legalacsonyabb
Auguszt. 13	764.0	762.8	25.8	12.9
„ 14	65.2	64.0	28.0	14.3
„ 15	66.1	64.7	29.3	17.0
„ 16	66.1	64.5	31.2	16.0
„ 17	66.3	64.5	33.6	18.5
„ 18	64.1	62.3	35.2	20.4
„ 19	62.3	60.7	36.1	22.2

Hó és nap	Szél		Felhőzet	Csapadék	Észrevétel
	iránya	erőss.			
Auguszt. 13	N.	5	derült	—	—
„ 14	N.	4	derült	—	—
„ 15	EN.	2	derült	—	—
„ 16	N.	3	derült	—	—
„ 17	N.	3	borult	—	villogás
„ 18	N.	4	derült	—	—
„ 19	DK.	3	derült	—	—

Posgay Lajos dr.

Felelős szerkesztő: Vásárhelyi Béla.

Nyilttér.*

Törvényhatóságok

becses figyelmébe ajánljuk

fertőtlenítő-szereink

nagy raktárát

a legjutányosabb árak mellett

Szolgálatkész tisztelettel:

Vojtek és Weisz.

Egy tanuló felvétetik.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Miskolczon.

8546 | I.

622 2—3

Pályázati hirdetmény

régi szerkezetű mozgosítható mérlegek és sulyok fentartási és javítási munkálatok elvállalása iránt.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége az általa kezelt Hatvan-S.-A.-Ujhely-Mező-Labarcsi, Hatvan-Rutkai, Fülel-Miskolczi, Miskolcz-Kassai fő és az ezekből kiágazó mellékvonalain és a kezelése alatt álló összes helyi érdekű vasutak vonalain levő valamennyi régi szerkezetű és rendszerű (t. i. nem Fairbanks rendszerű) mozgosítható mérlegek és hidmérlegek, valamint az azokhoz tartozó sulyok fentartása és javítási munkálataira nézve ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Tájékoztatásul szolgáljon, hogy jelenleg összesen 278 tizedes és 13 darab százados mozgosítható mérleg van használatban.

A pályázati feltételek a következők:

1. Az ajánlatok csakis a szerződési tervezetben megállapított határozatok elfogadása mellett és az e czálra elkészített ajánlati mintán tehetők.

A szerződési tervezet, a pályázati feltételek, valamint az ajánlati minta a miskolczi üzletvezetőség I. osztályánál [Szemere-utca 28. sz. I. emelet a hivatalos órák alatt megtekinthetők és díjmentesen megszerezhetők, illetőleg onnan posta útján is kérhetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a szerződési tervezet és pályázati feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

2. A javítás alá kerülő mérlegek minden javítás után újból hitelesítendőek lesznek, mire nézve a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által 1877. évben 20689. sz. a. kiadott rendelet mérvadó.

3. Az ajánlati összeg megállapításánál ajánlattevő által tekintetbe veendő, hogy a javított mérlegeknek és sulyoknak újbóli hitelesítési költségei nem általa, hanem a miskolczi üzletvezetőség által közvetlenül fognak a mértékhitelítő hivatalnak megfizettetni; ennél fogva a pályázó által kiteendő átalányösszeg csupán csak az összes mérlegek és sulyok javítására vonatkozik, továbbá azon vállalkozó által fedezendő költségekre, melyek a vonalon nem javítható mérlegeknek a lakhelyén levő szertárból a műhelyébe, továbbá a mértékhitelítő hivatalba és viszont a szertárba való szállításból felmerülnek.

4. Olyan gyárosok vagy iparosok által beadott ajánlatok, kiknek lakhelyén mértékhitelítő kivitál nincs, tekintetbe nem vehetők, továbbá az ajánlati tárgyalásnál figyelembe vétetni nem fognak azon ajánlatok sem, melyek a jelen pályázat alapját képező szerződésben nem foglalt vagy azoktól bármilyen eltérő külön kikötést tartalmaznak.

Hasonlóképen nem fognak tekintetbe vétetni oly ajánlatok, melyek elkésve érkeznek vagy távirati uton tételnek.

Azon ajánlattevő, ki e pályázati hirdetmény kibocsátó hivatal előtt ismeretlen, ajánlatához illetősége iparkamarájától egy bizonyítványt tartozik csatolni, mellyel a szállítóképességét igazolja és kinyilvánítani tartozik minden egyes ajánlattevő, hogy ajánlatáért az ügylet letárgyalásáig szavatol.

5. Az ajánlatok a már említett címre legkésőbbben folyó évi szeptember hó 10-ének déli 12 órájáig nyújtandók be vagy ezen határidőre posta útján küldendők be és „Ajánlat 8546 | 92. számhoz, mérlegek fentartása és javítása iránt” külcimmal látandó el.

6. Minden ajánlat 50 kros magyar bélyeggel ellátva, lepecsételve küldendő be.

A 100 frtnyi bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbbben f. évi szeptember hó 9-én a miskolczi gyűjtőpénztárunknál befizetendő, illetőleg letéteményező.

Az ajánlatban a bánatpénz befizetése felemlítendő, de az arról szóló letéti jegy az ajánlatához nem csatolandó.

7. A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlati összegre, tetesége szerint választhasson vagy új pályázatot hirdtessen, vagy czéljának elérésére más intézkedéseket teheszen.

Miskolczon, 1892. évi augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

111146 szám.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Nyugatmagyar-osztrák vasuti kötelék III. rész 2 díjszabási füzet életbe léptetése. A nyugatmagyar-osztrák vasuti kötelékben f. évi szeptember hó 1-én.

III rész 2 füzet czim alatt új díjszabási füzet lép életbe, mely közvetlen díjtételeket foglal magában a 1 különdíjszabásba tartozó árak közvetlen szállítására egyrészt a m. kir. államvasutak Duna-jobbparti vonalának a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság magyar vonalainak továbbá a gyár-sopron-ebenfurti vasut és az esztergom-almásfüzitői h. é. vasut; másrészt a cs. kir. szab. Ferdinand császár északi vasut; a szab. osztrák magyar államvasut-társaság vlampannerlitz-i vonalának és a cs. kir. szab. kass-oderbergi vasut osztrák vonalainak a díjszabásba fölvetett állomásai között.

E díjszabási füzet a köteléki vasutaknál kapható.

Budapest, 1892 augusztus hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága s a többi köteléki vasutak nevében is.

102095 CV. szám.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Nagyobb és több darabból álló kézipodgyász bevétele a személykocsikba.)

A magyar királyi államvasutakból vett értesülés szerint az utasok az utóbbi időben gyakran oly nagy, vagy oly sok darabból álló podgyászt visznek magukkal a személykocsikban, hogy az a podgyász rekeszen minden egyes utasnak járó az ülőhely szélességének megfelelő helyen nem fér el és ennek következtében vagy az ülőhelyeken, vagy a kocsi alján, vagy a folyosókon helyezik azt el, mely eljárás ugy az üzlet szabályzat 27. §-ával, mint a podgyász díjszabás idevágó határozmányával ellenkezik.

Figyelmeztetik tehát az utazó közönség, hogy a többi utazók kényelme szempontjából és az állomási és vonatkísérő szolgálzat utasított, hogy a nagyobb podgyászt magukkal vivő utasoktól annak feladását követeljék.

Budapest, 1892. július 26.

Az igazgatóság.

71992. szám.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak üzemében álló bács-bobrogh vármegyei h. é. vasutak Zenta állomásán 1892. évi novcmbr hó 20-tól megüresedő vendéglői üzletnek ugy azon naptól számított három évi tartamra assz 1895. évi november hó 19-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdtetetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján dönetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak üzemében álló bács-bodroghvármegyei h. é. vasutak Zenta állomásán levő vendéglői üzletre 17992. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. szeptember hó 20-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkari hivatalához czimezve posta útján térti vény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 100 azaz egyzzáz o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztánál Budapest 1892. évi szeptember 19-én déli 12 óráig leteendő vagy posta útján beküldhető.

As értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb — utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház II. emelet 25. ajtó szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. július hó 27-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak Budapest-Déli üzletvezetősége. 16123. sz. 533 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kis-Körös állomásán 1893. évi január hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1895. évi december hó 31-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdtetetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján dönetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kis-Körös állomásán levő vendéglő-üzletre 16123. szhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi szeptember 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkari hivatalához czimezve posta útján térti vény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 100, szóval egyzzáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban e nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztánál Budapest 1892. évi szeptember hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb, utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház II. emelet 25. ajtó szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. június hó.

Az üzletvezetőség.

101091 | CII. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Román-északnémet kötelék.)

Folyó évi augusztus hó 15-én a román éjszaknémet kötelékforgalomban az eddig fennállottak 22. sz. kiv. díjszabásnak új díjtételei lépnek hatályba angol és német származásu pamutárúk és fonalak szállítására.

Az új díjtételek a részes vasuti igazgatóságoknál megtudhatók.

Budapest, 1892. augusztus hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága egyszersmind a többi részes vasutak nevében is.

86121 | 92. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(IX. sz. pótlék a köteléki díjszabás II. részének I. füzetéhez.)

A fentjelzett köteléki díjszabás II. részének I. füzetéhez f. évi szeptember hó 1-én a IX. számú pótlék lép érvénybe. Ezen pótlék tartalma a következő:

1. A b e r s d o r f állomás felvétele a 17. sz. kivételes díjszabásba (kénkovand.)

2. K e t e g y h á z a állomás felvétele a 23. sz. kivételes díjszabásba (üveghomok) Hohenbockoról.

3. A 27. sz. kivételes díjszabás kibővítése (kövek és kőfaragóárúk Ziegenhalsról Pozsonyba.)

4. A 31. sz. kivételes díjszabás módosítása, illetve kibővítése. (Horn, Friedrichshütte és Rosdzin állomásról Budapestre és Pozsonyba.)

5. Új kivételes díjszabás Orsováról Berlinbe szállítandó benzin kuldeményekre.

A r f o l y a m k ü l ö n b ö z e t e k m ó d o s í t á s a, illetve létesítése.

Ezen pótlék a magyar királyi államvasutak díjszabási hivatalában aug. 20-ika körül lesz megszerezhető.

Budapest, 1892. évi augusztus hóban.

A m. kir. államvasutak igazg. a részes vasutak nevében is.

Hirdetmény.

Közírré tétetik, hogy a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1892. évre érvényesül birandó névjegyzékének összeállítására alapul szolgáló adóhivatali kimutatás a f. é. aug. hó 18-tól aug. hó 25-ig bezárólag betekintés s a netán felszólamlás végett a polgármesteri hivatalba kitétetett.

Arad, 1892. augusztus 13.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

625—892. gazd. sz.

645 2—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke az Asztalos Sándor-utcának csatornázása, valamint a kocsit és gyalogjárónak asphalt-burkolattal való ellátásával kapcsolatos munkák elvállalása iránt f. évi augusztus hó 25-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár az utcai csatornázásra 1336 frt 90 kr., a kocsitnak asphalt-burkolattal való ellátására nézve 3900 frt 42 kr., a gyalogjárók asphalt-burkolattal való ellátására nézve 1850 frt 60 kr. összesen 7129 frt 50 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi augusztus hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta :
Löcs Rezső
aljegyző.

Őszi idényre legközelebb nagy választékban érkezendő újdonságainkra van szerencsénk a n. é. közönség figyelmét felhívni.

Főnökünk, ki e célból külföldre utazott, a legújabb modellek után fogja azokat beszerezni és kellő munkaerő fölött rendelkezvén, azon helyzetben vagyunk, hogy nálunk vásárolt kelméből egy csinos utcai ruha elkészítését 6 frttól, pongyoláét 2 frt 50 krtól kezdve vállalhatunk.

Kiváló tisztelettel

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
Arad, Szabadság-tér.

Löwinger Gyula Arad, Andrassy-tér 17. szám.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint bel- és külföldi bevásárlási utamról visszatérve, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

női és uri divatáru-üzletet nyitottam.

Raktáramat az alább felsorolt cikkekkel szereltem fel dus választékban és kizárólag **elsőrangu gyárosokkal** való összeköttetésem által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat **legjutányosabban és a mellett szolidan szolgálhatom ki.**

Nagy raktár:
legujabb női ruhakelmék,
selyem és bársony-peluche,
szalag, csipke és
mindennemű diszekben.

Gyári raktár:
vászon-, chiffon- és asztalneműekben.
Különlegességek:
zsebkendők, nyakkendők, gallérok,
kézelők, harisnyák és mellfüzőkben.
Összes szabókellékek és rövidárak.

Szalon-, asztal- és futósyőnyegek, függöny-, ágy- és asztalterítők.

Igérve, miszerint teljes igyekezettel azon leszek, hogy az igen tisztelt közönség bizalmát — **mint eddigi működésem alatt** — új üzletemben is kiérdemeljem, maradtam a n. é. közönség kegyes pártfogását kérve kiváló tisztelettel

644 2—3

Löwinger Gyula

Löwinger Gyula Arad, Andrassy-tér 17. szám.